

DOSSIERNo.: OD 888

NAAM: INSTITUUT VOOR VOLKENPSYCHOLOGIE

Uit		In		Uit		In		Uit		In	
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
9/11	1	14/1-2-5	24/8	SD	4-9						
14/1-2-5	4	17/1-2-5	8/4-52	D	9/4						
17/3	C	17/3	23/10-11	C	8/11						
h Co 31750	23/3-4	D	12/4	13-2-58	B/g	11/3					
19/4	4	19/4	9/7-50	J	-						
14/3	D	15/3	10/7-50	B	29/7						
25/5	C	5/5	27/7-57	E	5 AUG 1954						
31/5	200/4	7/6	12/3-55	KEB	15 MRT. 1955						
22/9	B/7	23/9	20/10-55	Dis	2 1 OCT. 1955						
25/17	B	20/17	15/11-55	REP	27 NOV 1955						
27/9	D B	25/10	19/10-56	DRES.	8 NOV 1956						
21/11	C	22/11	22/11-59	D	23 NOV. 1959						
19/1	D	24/1	24/1-60	CEA	3 MEI 1960						
20/3-50	hlin	2/3	31 mei 1961	Eg	-						
11/4	his	12/4	23/6	overact	-						
17/11	2/9	14/11	20/11	bob	1-8 SEP. 1961						
29-1-51	his	3/1	24 jan. 1963	Eg	15 feb. 1963						
8-3	H B	20/3	20.4.77	Acc	13 JUNI 1977						
2/4	D	4/4									
4/4	B/g	24/5									
24/5	Dis	-									
-	B	30/6									
2/7	4	16/7									
16/7	B/g	24/8									

MINUTENBLAD

DOSSIER No.

OD 888

NAAM: INSTITUUT VOOR VOLKENPSYCHOLOGIE

- 1 Gesien DIII^e fms actie 9/4-48 B
- 2 Gesien i.v.m. onderzoek d' domme professoren 886. 15/3-49 W.
- 3 De in schrijven 26618 genoemde Pieter van 't Hoff Stolk heeft een eigen PD, n.l. PD 2055. C 10 25.5.49 B
- 4 Gesien BIX (D). 2/7/
- 5 Gesien D4 f 3/10-49
- 6 Ingesien i.v.m. 20. 9696. C9 17.11.50.
- 7 Ingesien 20. 9696.
- 8 Gesien i.v.m. de versameling Ujlaki EC II. 2/10/54 H.
- 9 Ingesien over B.P.M. 9/1/56 Dree H.

LANDSDRUKKERIJ

VERTROUWELIJK. -

250/5/50.

ONDERWERP: Antwoord op schrijven dd. 21 November 1950,
No. 96964, betreffende visumaanvraag van G.Ujlaky.

NIET O.K.
ACD/4e
DAT: 18/1/51
PAR: CA

06.331.3
09.1-09.239
6.522.2
6.553.9
6.553.9

- 8 DEC. 1950
ACD/98637

Naar aanleiding van het verzoek, vervat in het hierboven aangehaald schrijven, wordt het volgende bericht.

nijnt
HET INSTITUUT. - Het Heilpaedagogisch Instituut "Het Zonnehuis Veldheim", Utrechtseweg nr. 69 te Zeist, is een medisch-paedagogische inrichting voor debiele kinderen - en het daarbij behorende "Zonnehuis Stenia", Utrechtseweg nr. 86 te Zeist - een zelfde inrichting voor imbeciele kinderen. De onderwijsmethode en de eventuele therapie is gegrondvest op de Anthroposofische leer van Rudolf Steiner. Voorts is er te Zeist - aan de Kroostweg - nog een zg. "Vrije School" voor normale kinderen. Te 's-Gravenhage is een dergelijke "Vrije School" gevestigd aan de Waalsdorperweg, terwijl te Amsterdam de "Geert Groote"-school bestaat. Ook op deze scholen wordt les gegeven volgens de onderwijsmethode van Rudolf Steiner. De beide, te Zeist gevestigde inrichtingen Veldheim en Stenia zijn internaten. Door de bijzondere zorg, die bedoelde niet-normale kinderen behoeven en de moeilijkheid om deze kinderen enig intellect bij te brengen, zijn een groot aantal medewerkers en personeel noodzakelijk. Aangezien deze inrichtingen voor zover bekend geen steun van Overheidswege ontvangen, moeten zij zichzelf bedruipen. De ouders van de daar interne kinderen dragen naar vermogen bij, eventueel voor enkele armlastige kinderen aangevuld met geld van de Gemeente, waar de kinderen staan ingeschreven. Voorts is er enig kapitaal - verkregen door legaten en schenkingen van Anthroposofen en vermoedelijk enige steun van de Anthroposofische Vereniging in Nederland. De medewerkers verdienen allen zeer weinig en zijn meest intern. Het maandinkomen van deze mensen beweegt zich tussen f. 10.- en f. 100.-, terwijl er enkele zijn, die in het geheel niets verdienen. De meeste leraren verdienen tussen f. 60.- en f. 100.- per maand, terwijl bv. de kinderverzorgsters tussen f. 10.- en f. 50.- per maand verdienen. Deze bedragen dienen te worden vermeerderd met "kost en inwoning". Slechts zij, die Anthroposoof zijn, willen zich dergelijke financiële beperkingen getroosten, terwijl tevens de verzorging van deze - merendeels a-sociale - kinderen een jobsgeduld eist. Het keukenpersoneel (de werksters etc.) is in de regel geen anthroposoof en is meestal uit Zeist afkomstig. Dit personeel verdient een normaal salaris.

Voorts worden op de inrichting Veldheim ook enige niet-interne kinderen onderwezen, welke uit Zeist afkomstig zijn. Dit zijn in de regel normale kinderen, welke echter karaktermoeilijkheden hebben. In de regel vormt men op Veldheim kleine klassen van 9 à 15 leerlingen en de onderwijsmethode is geheel afgestemd op de pedagogiek van Rudolf Steiner. Zo heeft men als leervak Eurythmie en blokfluitles en tekent men op een zeer bijzondere wijze in kleuren. Men neemt aan dat het karaktervormen van die kinderen hoofdzaak en het ontwikkelen van intellect secundair is. Op de Vrije Scholen wordt deze onderwijsmethode ook gevolgd. Dit is één der redenen dat men geen geldelijke steun voor deze scholen van Overheidswege wenst te ontvangen, daar dan de Inspectie van het Lager Onderwijs ook een "vinger in de pap zou willen hebben", waarbij de onderwijsmethode van Rudolf Steiner in het gedrag zou komen. In de regel kunnen daarom slechts kinderen van beter-gesitueerden dit soort scholen bezoeken, daar het schoolgeld vrij hoog is. Bijna alle medewerkers zijn intellectuele gevoelsmensen, die uit de mate-

rialistische wereld vluchten in deze beschouwende en dienende leer. Zo zijn er mensen, die een Doctorstitel hebben en genoeg nemen met de functie van onderwijzer op Veldheim tegen een zeer laag salaris. Over het algemeen zijn de medewerkers zeer kunstzinnig en aan de muziek wordt als leervak een grote plaats ingeruimd, evenals aan de vakken tekenen en boetseren. Door uitingen van het kind op deze terreinen tracht men zijn geestelijke instelling te peilen en het kind in die richting te leiden waarvoor het qua aanleg geschikt is. Men neemt aan, dat door deze methoden kan worden geconcludeerd in welk beroep het kind later het gelukkigste zal zijn.

ANTHROPOSOFISCHE LEER en DOELSTELLING.- POLITIEKE OVERTUIGING.

De grondvester van de onderhavige leer is Rudolf Steiner, een Oostenrijker (1861-1925). Hij schreef veel werken over deze leer en geeft daarin een verklaring van bovenaardse dingen. Hij ging uit van het standpunt dat de Mens (ziel) met zijn IK reikte in de goddelijke, geestelijke wereld en met zijn LICHAAM in de stoffelijke wereld. Een en ander is door hem neergelegd in het boek "Theosophie" uitgegeven door de Philosophisch-Anthroposofische Uitgeverij te Dornach in Zwitserland. In dit boek beschouwt hij de mens als een drie-eenheid nl. Leib, Seele und Geist. Hij neemt aan dat er een reïncarnatie van de Geest na de dood in ieder mens plaats vindt. Men zal als hoger wezen terugkeren, indien men in dit leven aan zijn geestelijke opbouw heeft gewerkt. Dit is één der geestelijke stuwingen van de Anthroposofie, waarvan de aanhangers dus trachten zich in dit leven reeds te vergeestelijken. Dit is ook één der oorzaken, dat men zoveel zorg besteedt aan geestelijk onvolwaardige kinderen, aannemende dat zij ook als hogere wezens kunnen reïncarneren.

Op de Zondagen wordt in de regel een soort godsdienst-oefening gehouden, welke zij "Handelingen" noemen. Hun opvatting over God is neergelegd in verschillende werken van Rudolf Steiner. Uit hun wijsgerige beschouwing is de DOELSTELLING van de onderwijs- en verpleegmethoden in genoemde inrichtingen te verklaren.

Het geografisch centrum van de Anthroposofische gedachte is Dornach in Zwitserland, waar in de Vrije Universiteit (Goetheanum) deze wijsgerige leerstellingen worden gedoceerd. Gezien de vergeestelijkte houding is het voor anthroposofen niet mogelijk communist, fascist of nationaal-socialist te zijn. Zij verfoeien iedere dictatuur en zijn als vergeestelijkte typen in de regel wars van alle politiek. Aangenomen kan worden, dat bijna alle Anthroposofen in Nederland in politiek opzicht enigermate met de V.V.D. sympathiseren, hoewel zij de economische principes - gezien hun a-materialistische levenshouding - niet onderschrijven.

MEDEWERKERS:

Hierbij gaat een lijst van medewerkers en personeel van de inrichtingen "Veldheim" en "Stenia". Voor zover hier bekend zijn daarbij geen personen, die politiek onbetrouwbaar zijn, behoudens hetgeen hierna is vermeld.

Van de op bedoelde lijst vermelde personen komen de volgende voor in de administratie der Gemeentepolitie te Zeist:

- Janna van Essen, geboren te Zeist op 12 April 1922, bij vonnis van de Politierechter te Utrecht, dd. 28 Maart 1947, wegens verduistering in dienstbetrekking veroordeeld tot 14 dagen gevangenisstraf voorwaardelijk met een proeftijd van een jaar;

- 1 - Pieterella Wilhelmina van Essen, geboren te Zeist op 20 November 1920, vonnis Politierechter te Utrecht dd. 20 December 1943 wegens diefstal meerdere malen gepleegd: 6 maanden gevangenisstraf onvoorwaardelijk; vonnis Politierechter te Utrecht dd. 9 Mei 1947 wegens verduistering in dienstbetrekking: 1 maand gevangenisstraf voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar; in 1942 vrijwillig in Duitsland gewerkt; na daar gepleegde diefstal naar Nederland teruggezonden (door Procureur-Fiscaal geseponneerd dd. 7 Januari 1947);
- Jansje Kok, geboren te Linschoten op 15 April 1898, wegens verduistering door Politierechter te Utrecht dd. 16 Februari 1948 veroordeeld tot 4 maanden gevangenisstraf voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar, en f. 100.- boete, subs. 1 maand hechtenis onvoorwaardelijk;
- Anna Wilhelmina Overhorst, geboren te Zeist op 12 October 1929, in 1948 proces-verbaal wegens diefstal van een reukflesje; geen vonnis bekend;
- Kaatje Westdijk, geboren te Amsterdam op 9 Augustus 1902, op 1 November 1947 door Rechter te 's-Gravenhage gehoord inzake vermoedelijk door haar gepleegde verduistering van waardevolle goederen (o.m. platinaring van f. 2000.-) ten nadele van een aangehouden politieke delinquent; geen vonnis bekend.

Opgemerkt zij, dat deze personen alle behoren tot het dienstpersoneel.

Momenteel werken bij deze instellingen 5 vreemdelingen:

1. Walter ERLANGER, geboren 19 Januari 1911 te Buchau (Dld.), van beroep heilpaedagoog, wonende Utrechtseweg nr. 69 te Zeist (Veldheim). Hij is als statenloos ingeschreven in het Bevolkingsregister te Zeist en verblijft hier sinds 14 November 1935. Erlanger, die Jood is, werd door de werking van de Neurenberger wetten tijdens het nationaal-socialistisch regiem in Duitsland statenloos. Hij heeft een verzoek om naturalisatie tot Nederlander ingediend.
2. Eleonora BRAUCH, geboren te Asbach (Dld.) op 30 Juli 1911. Zij huwde op 3 April 1948 te Plankstadt (Dld.) met eerdergenoemde Erlanger. Zij werd op 22 November 1948 in Nederland toegelaten door de Rijksvreemdelingendienst te 's-Gravenhage en is eveneens verbonden als medewerkster aan Veldheim.
3. Ruth Ingeborg FORSTER, geboren te Eidgimischkin op 5 Juli 1914, van beroep kinderverzorgster, wonende te Zeist, Utrechtseweg nr. 69. Zij is ongehuwd en reeds sinds 15 October 1934 aan de inrichting Veldheim verbonden. Zij is van Duitse nationaliteit.
4. Helga Elisabeth FORSTER, geboren te Eidgimischkin op 27 April 1913, van beroep verpleegster, wonende Utrechtseweg 69 te Zeist. Zij is ongehuwd en van Duitse nationaliteit. Zij is sedert 19 Maart 1937 aan de inrichting Veldheim verbonden.
5. David Kaspar SCHWARZ, geboren op 4 Februari 1931 te Solothurn Villigen (Zwitserland), van beroep verpleger, wonende te Zeist aan de Utrechtseweg nr. 69. Hij is ongehuwd en van Zwitserse nationaliteit. Hij verblijft in Nederland sedert 13 September 1950 en is momenteel als kok aan Veldheim werkzaam. Hij is werkzaam in het kader van de onderlinge uitwisseling van personeel, werkzaam in dergelijke inrichtingen. Een aanvraag om een werkvergunning te zijnen behoeve is nog in behandeling.

Hierbij zij nog vermeld dat naar de nationaliteit van van C.J.J.KLACH, voorkomende op de personeelslijst, nog een onderzoek gaande is.

(K) De in Uw schrijven genoemde Charlotte UJLAKY, geboren op 13 Januari 1920 te Budapest en thans wonende te Stuttgart aan de Gutbrodstrasse 49, werkt reeds in een dergelijke anthroposofische inrichting te Stuttgart. Zij heeft in een door Dr. Lievegoed geschreven artikel gelezen over de inrichtingen te Zeist en wilde daar gaarne gaan werken.

Dr.B.C.J.LIEVEGOED. | X

(K) Omtrent Dr.Bernardus Cornelis Johannes LIEVEGOED, geboren op 2 September 1905 te Medan, kan het volgende worden medegedeeld:

Hij is Nederlander, huwde op 22 November 1935 te Zeist met Petronella Schatborn, geboren op 14 Juni 1909 te Rotterdam. Eerder was hij gehuwd met Geertruida Maria Hinse, overleden te Zeist op 29 April 1932. Uit het tweede huwelijk werden vier kinderen geboren, nl. op 26 Juli 1936, op 2 Juni 1938, op 2 October 1945 en op 22 Mei 1950. Uit het eerste huwelijk werd één kind geboren op 22 Maart 1932. Betrokkene staat te Zeist ingeschreven als Ned.Hervormd. Hij woont sedert 6 Juli 1931 te Zeist aan de Prof.Sproncklaan 13.

Sedert deze datum is hij geneesheer-directeur van de inrichtingen Veldheim en Stenia. Voorts is hij eveneens medisch-paedagogisch adviseur van de Vrije School te Zeist. Zijn vrouw is eveneens arts en verbonden aan die inrichtingen. Dr. Lievegoed is een geziene figuur in de paedagogische wereld en houdt geregeld lezingen over de paedagogie in Nederland. O.a. schreef hij een boek, getiteld "De ontwikkelingsphasen van het kind", uitgegeven door de Fa.De Haan te Utrecht. Dr. Lievegoed en zijn vrouw zijn prettige mensen en - alhoewel zij beiden anthroposof zijn - staan zij met beide benen op de grond. Zij zijn echter - zoals alle anthroposofen - wars van alle materialisme en hij heeft daarom slechts, als directeur van deze instelling, een salaris van f. 175.- per maand. Zijn vrouw geniet generlei vergoeding voor haar werk. Aangenomen kan worden, dat Dr. Lievegoed in politiek opzicht met de V.V.D. sympathiseert. Hij is absoluut anti-communist en tijdens de Duitse bezetting bleek hij een fel anti-nazist te zijn. Tijdens de Duitse bezetting was de inrichting Veldheim door de Duitsers gevorderd. Tijdens de mobilisatie 1939-1940 was op Veldheim het Hoofdkwartier Veldleger ondergebracht. Het Zonnehuis was toen elders in Zeist ondergebracht. Na de oorlog werd huize Stenia tevens betrokken.

Dr.Lievegoed en zijn vrouw komen niet voor in de administratie van de Gemeentepolitie en de voormalige P.R.A. te Zeist.

Voor wat betreft de huidige politieke oriëntering van betrokkene - evenals die van zijn familieleden - is alhier tot heden niets ten nadele gebleken. Het gezin Lievegoed wordt alhier zeer gunstig beoordeeld.

Sinds kort is aan deze inrichting een derde dokter verbonden, genaamd Tjebbe Albert WOUTERS, geboren 24 Juli 1916 te Arnhem. Hij verdient een salaris van f. 125.- per maand.

Te zijner tijd zal omtrent de vreemdelinge C.Ujlaky nader worden bericht.

Zeist, 1 December 1950.

NAAM:	VOORNAMEN:	GEBOORTEDATA en PLAATS:	NATIONALITEIT:	BEROEP:	ADRES te ZEIST:
AUPPERLEE	Adriana	4- 8-1912	Antwerpen	Nederlandse	kinderverz. Utrechtseweg 69.
BATJES	Elisabeth	5- 2-1929	Rhenen	"	"
BLIJERVELD	Maria	26- 7-1930	Zeist	"	ll.kinderverz.v.Reenenweg 149
BOONEN	Jansje	6- 8-1916	Harderwijk	"	kinderverz. Utrechtseweg 69
BRAAT	Josina E.M.	23- 5-1932	Nw.en St.Joos- land	"	kinderverz. "
BULENS	Joh.A.J.	3- 2-1900	Amsterdam	"	administratie Roemer Visscherl. 43
BULENS-Pauwels	Vict.M.	14- 3-1899	Meenen (België)	"	"
BULTHUIS	Pieterrella	4- 1-1916	Groningen	"	verpleegster Utrechtseweg 69
DEKKER-Wouters	Gijsberta	3- 9-1899	Zaandijk	"	werkster Oude Postweg 14
DEVENTER van	Erna	31- 3-1894	Auerbach (D)	"	Eurythmiste J.Meerdinklaan 34
DIJKSTRA	Ltjtje A	7- 8-1933	?	"	keukenmeisje Utrechtseweg 69
ERLANGER	Walter	19-11-1911	Duitsland	Statenloos	heilpaedagoog "
ERLANGER-Brauch		30- 7-1911	Asbach (D)	"	"
ESSEN van	Pieterrella W.	20-11-1920	Zeist	Nederlandse	werkster v.Reenenweg 147
ESSEN van	Janna	12- 4-1922	Zeist	"	keukenmeisje "
FEENSTRA	Margaretha	8- 3-1932	Rotterdam	"	ll.kinderverz.Utrechtseweg 69
FORSTER	Helga	27- 4-1913	Eidgimischkin (D)	Duitse	kinderverzorgs. "
FORSTER	Ingeborg	5- 7-1914	"	Duitse	"
GEVERS-LEUVEN	Arnout J.Jhr.	12- 1-1906	Utrecht	Nederlandse	heilpaedagoog P.C.Hoofthlaan 56
GOUDOEVER van	Maurits L.	22- 6-1922	Utrecht	"	" woonschip
GOUDOEVER van	L.Chr.	26-12-1892	Utrecht	"	onderwijzer Harmonielaan 33
GROEP van der	Elisabeth W.	9- 5-1923	Eschweiler (D.)	"	verzorgster Utrechtseweg 69
HOEKSTRA	Baukje	29-12-1933	Aengwirden	"	verzorgster "
HAGOORT	Leentje	24- 2-1918	Oudewater	"	keukenmeisje "
HAGOORT	Adriana J.	15- 6-1928	Rotterdam	"	kinderverz. "
HERMANS	Johanna W.	27-12-1930	Bentveld	"	kinderverz. "
HORMANN	Hannelore	4- 8-1927	Bussum	"	ass. keukenm. "
HULSHOFF	Anna L.	13- 1-1906	Borne	"	verpleegster "
KLACH	Clementine C.J.	31- 1-1901	Königsteele (D)	?	verpleegster "
KLAPWIJK	Susanna	25- 9-1917	Rotterdam	"	kinderverz. "
KNIPSCHILD	Johanna H.	22-10-1928	Zeist	"	hulp i/d huish.Eikenlaan 12
KNOOP-Pathuis		8- 7-1920	's-Gravenhage	"	heilpaedagoge Utrechtseweg 69
KNOPPER	A.B.	9- 1-1932	Zeist	"	kinderverz. Oude Arnh.weg 99
KUIPER	Cornelis	11- 7-1894	Amsterdam	"	?
KURPERSHOEK	Cornelia J.	28- 8-1912	Rotterdam	"	?
LA RIVIÈRE	Cornelia	13- 5-1925	?	"	kinderverz. Utrechtseweg 69
Dr.Lievegoed	Bernardus C.J.	2- 9-1905	Medan	"	arts Prof.Sproncklaan 13
Dr.LIEVEGOED- Schatborn		14- 6-1909	Rotterdam	"	arts Prof.Sproncklaan 13
MANSSSEN	Justina Em.	18-12-1920	Beilen	"	kinderverz. Utrechtseweg 69
MARLE van	Constance P.	2- 4-1907	Brummen	"	muzieklerares Utrechtseweg 86.
MEENEN van	Levina C.	19- 2-1889	Nieuwvliet	"	verpleegster Utrechtseweg 69
MEERING	Johannes W.	1- 7-1911	Driebergen	"	tuinman Dahliastraat 17

NAAM:	VOORNAMEN:	GEBOORTEDATA en PLAATS:	NATIONALITEIT:	BEROEP:	ADRES te ZEIST:
MEULEN v.d.	Anna Maria	13-12-1900	Leiden	Nederlandse	kinderverz. Utrechtseweg 69
MOLL-Bergsma	Lolkje R.	16- 3-1913	?	"	"
MJNDERS	Cornelie	7- 6-1929	Rotterdam	"	"
NIEUWENHUIZEN v.	Jetske	18-11-1922	Sluis	"	" 86
ONKENHOUT	Margaretha M.	22-12-1927	Huizen	"	" 69
OOMS	T.	25-12-1889	Polsbroek	"	verpleegster " 69
RIEHL	D.M.L.	19- 8-1913	's-Gravenhage	"	kinderverz. J.Meerdinklaan 34
ROETERS	Catharina Chr.	25- 6-1921	Delft	"	volontair Utrechtseweg 69
ROOY de	Janna	16- 9-1930	Utrecht	"	werkster "
RIETVELD	F.	10- 4-1918	Dordrecht	"	kinderverz. Sanatoriumlaan 73
SCHATBORN	Johannes B.	27- 8-1914	Rotterdam	"	administratie J.Luijkenlaan 1
SCHELTES	Frank	11-12-1921	Soerabaja	"	? Utrechtseweg 69
SCHIPPERS	Sophia	26- 7-1911	Rotterdam	"	? "
SCHILDER	J.	8- 3-1920	?	"	? "
SIKKEMA	Harre	11- 2-1920	Tannenwalde	"	kinderverz. "
SPOOR	Willem Jan	3-12-1927	Den Haag	"	? J.Luijkenlaan 1
SLIER	Titia	14- 3-1924	Arnhem	"	kinderverz. Utrechtseweg 69
STEHOUWER	Antoinette	10- 6-1931	Rotterdam	"	"
ZANTEN v.	Maria J.	3- 3-1916	Utrecht	"	Laan v. Cattenbroeck 38
SCHWARZ	David K.	2- 2-1931	Solothurn	Zwitserse	kok Utrechtseweg 69
HOYACK	Anna M.Cath.	8- 5-1897	Rotterdam	Nederlandse	directrice "
TOBIAS	Geertrui E.	14- 6-1908	Bussum	"	kinderverz. "
OVERDIJK	Christine	28- 6-1924	Leiden	"	" woonschip te Zeist
OOSTINDIE	Elisabeth A.	7- 3-1927	Zeist	"	" Sanatoriumlaan 73
UDO de HAAS	Daniel	19- 1-1899	Singeradja (Ind)	"	heilpaedagoog Burgm.Patijnlaan 200
OVERHORST	Anna W.	12-10-1929	Zeist	"	hulp huish. Oude Arnh.weg 183
VALKENNEER	Henri Fr.	24- 4-1931	Zeist	"	huisknecht Voorheuvel 59
v.d.VEEN-Wou- terse		30- 6-1900	?	"	kinderverz. Utrechtseweg 69
VELDHUIZEN- de Haas	G.	16- 5-1909	?	"	werkster "
VERBEEK	Karel G.	22-11-1920	Zeist	"	? Kroostweg 162
WAAL van der	Maria	9- 7-1916	Rotterdam	"	? Utrechtseweg 69
WESTDIJK	Kaatje	9- 8-1902	Amsterdam	"	hoofd keuken "
WILDENBERG	Johanna Maria	14-11-1925	Rijswijk	"	kinderverz. " 86
WILLEMS	Anna Judith	11- 8-1897	Amsterdam	"	" " 69
WITTE de	Maria Alida	13- 8-1926	Utrecht	"	" "
KOK	Jansje	15- 4-1898	Linschoten	"	? "
WOUTERS	Tjebbe A.	24- 7-1916	Arnhem	"	arts Lommerlust 1
ZONDAG-Heuser	Augusta V.E.	25-10-1903	Coburg	"	heilpaedagoge Utrechtseweg 36
ZWITSERS	Aleida Jac.	20- 1-1913	Lonneker	"	spraaklerares " 69

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

UITGEBOLKT

's-Gravenhage, 21 November 1950

No. : 96964

Bijl.: gene

Betr.: Visumaanvraag C. UJLAKY

VERTROUWELIJK

Door de Visadienst werd mij bericht, dat door Mej. Charlotte UJLAKY, geboren 13 Januari 1920 in Budapest, thans wonende in Stuttgart, Gutbrodstrasse 49, een visum voor een bezoek aan Nederland was aangevraagd.

Zij wenste 3 maanden in Nederland te blijven en gaf als referentie op: Dr B.C.J. LIEVEGOED, Heilpaedagogisch Instituut Zonnehuis, Utrechtseweg 69, welk instituut zij voor studiedoeleinden wilde bezoeken.

Ik zal het op prijs stellen van U te mogen vernemen, wat U bekend is, c.g. na onderzoek bekend wordt, omtrent de politieke oriëntering van Dr B.C.J. LIEVEGOED. Ook omtrent bovenbedoeld instituut, haar doelstellingen en medewerkers, zou ik gaarne worden ingelicht.

Tenslotte zou ik gaarne worden ingelicht over de gedragingen van Mej. UJLAKY, voor het geval haar een visum wordt verleend.

HET HOOFD VAN DE DIENST
Namens deze,

Aan de Heer Commissaris
van Politie
te ZEIST

20-12-50
Omv. bew. Jhr Mr W.J.Th. Serraris.

Vindt 1299 54 - I

J. 11. 50

16. 331. 3
19. 1 - 08. 25
14 NOV. 1950

5847

VRAGENLIJST

in te vullen door Personen, die een VISUM op hun paspoort wenschen voor de reis naar Nederland

QUESTIONNAIRE

FRAGEBOGEN

INTERROGATIVE FORM

emplir par les personnes qui désirent obtenir le visa de leur passeport en vue de leur voyage aux Pays-Bas (il n'est pas exigé de feuille spéciale pour les enfants au-dessous 13 ans).

auszufüllen durch Personen, welche Visierung ihres Passes wünschen für ihre Reise nach Holland (für Kinder unter 13 Jahren ist kein besonderes Formular nötig).

to be filled up by persons, desiring a visa on their passports for their journey to Holland (for children under 13 years of age no separate form is required).

1. **Familienaam en voornamen?** (familienaam en voornamen van den echtgenoot)
Nom et prénoms? (nom et prénoms du mari)
Vollständiger Vorname und Familienname? (Vorname und Familienname des Gatten)
Complete Christian- and surname? (husbands Christian- and surname)

1.

Charlotte U j l a k y

OP KAART
ACD/40
DAI: 10/5/51
PAR: ek

2. **Beroep?**
Profession?
Beruf?
Profession?

2.

Lehrerin

3. **Datum en plaats van geboorte?**
Date et lieu de naissance?
Geburtsdatum und -Ort?
Date and place of birth?

3.

13. 1. 1920 Budapest, Ungarn

4. **Woonplaats en adres?**
Domicile et adresse?
Wohnsitz und Adresse?
Domicile and address?

4.

Stuttgart-W, Gutbrodstrasse 49

5. **Nationaliteit?**
Nationalité?
Nationalität?
Nationality?

5.

Ungeklaert, fruher Ungarn (DP)

5 a. **Welke was Uw nationaliteit bij geboorte?**
Quelle était votre nationalité par naissance?
Welche Nationalität hatten Sie bei Ihrer Geburt?
What was your nationality by birth?

5 a.

Ungarn

6. **Welke overheid heeft Uw paspoort afgegeven; nummer en datum van Uw paspoort?**
Quelle est l'autorité qui a délivré votre passeport et quels sont le numéro et la date de ce passeport?
Welche Behörde hat Ihren Pass ausgestellt; Nummer und Datum des Passes?
What authority has issued your passport; number and date of same?

6.

7. **Welke personen of firma's in Nederland kunt U aanwijzen als referenties?**
Quelle maisons ou quelles personnes pouvez-vous indiquer aux Pays-Bas comme références?
Welche Firmen oder Personen können Sie in Holland als Referenzen angeben?
Please state the name of the firms or persons in Holland able to give references?

7.

X Heilpaedagogisches Institut Zonnehuis
Direktor: Herr Dr. E. C. J. Lievegoed,
Zeist, Utrechtscheveg 69

8. **Naar welke plaatsen is U voornemens te gaan?**
Où avez-vous l'intention de vous rendre?
Wohin beabsichtigen Sie sich jetzt zu begeben?
(Genaue Adresse angeben).
To which places are you going?

8.

Zeist, Utrechtscheveg 69

nie nr. 98637

<p>9. Wat is het doel van Uw reis? Quel est le but de votre voyage? Welches ist der Anlass Ihrer Reise? Please state the object of your journey?</p>	<p>9. Besuch aus Studienzwecken</p>
<p>10. Welke bescheiden legt U over om het doel van Uw reis te bewijzen? Quelles sont les pièces justificatives que vous produisez pour démontrer le but de votre voyage? Welche Schriftstücke legen Sie vor, um den Anlass Ihrer Reise zu beweisen? What documents do you produce to prove the object of your journey?</p>	<p>10. Einladung des Heilpädagogischen Institutes Zonnehuis, Zeist</p>
<p>11. Hoe lang wenscht U zich in Nederland op te houden? Combien de temps désirez-vous séjourner aux Pays-Bas? Wie lange wünschen Sie in Holland zu bleiben? How long do you wish to stay in Holland?</p>	<p>11. 3 Monate</p>
<p>12. Zijt Gij reeds eerder in Holland geweest? Zoo ja, wanneer en in welke Gemeente? Avez-vous déjà été en Hollande? Si oui, quand et dans quelle commune? Sind Sie schon früher in Holland gewesen? In bejahendem Falle, wann und in welcher Gemeinde? Have you been in Holland before? If yes, when and which place?</p>	<p>12. Nein</p>
<p>13. Welke zijn Uw middelen van bestaan tijdens Uw voorgenomen verblijf in Nederland? Quels seront vos moyens d'existence pendant votre séjour aux Pays-Bas? Welche werden Ihre Existenzmittel während Ihres Aufenthalts in Holland sein? What will be your means of existence during your stay in Holland?</p>	<p>13. Saemtliche Kosten des Aufenthaltes werden vom Zonnehuis getragen</p>

Datum 21. 10. 58. 1958
Charlotte Velaluz
 Onderteekening, Signature, Eigenhändige Unterschrift,
 Signature.

Photographie
 Photographie
 Photographie
 Photograph

Vergezeld van kinderen
 Accompagné de ses enfants
 Begleitet von Kindern
 Accompanied by the children

I.D. Amersfoort.

Onderwerp: Antwoord op schrijven d.d. 19-12-47, no. 25208, betreffende Prof. A.C. Mennicke.

8 JAN 1948

26850

OPGELEED

Bij onderzoek is gebleken, dat het bij de Gemeentesecretaris te Leusden berustende dossier zeer onvolledig is en dat de stukken betrekking hebben op het naturalisatieverzoek van Mennicke, welk verzoek hij eind 1938 of begin 1939 heeft ingediend. Tengevolge van de oorlog is dit verzoek in April 1946 eerst wederom in behandeling genomen. De volledige stukken berusten waarschijnlijk aan het Departement van Justitie te 's-Gravenhage.

Uittreksel uit dossier

BUREAU B

7-1-48

Vragen van de Off.v. Justitie inzake naturalisatie-verzoek, door Mennicke zelf beantwoord:

1. Aanleiding tot adressant's komst in Nederland.

Eind Maart 1933 werd ik (evenals een groot aantal mijner collega's) "bis zur endgültigen Entscheidung aufgrund des Beamtengesetzes mit sofortiger Wirkung unter Entbindung von allen Universitätsverpflichtungen beurlaubt". Ik ben toen in Juni 1933 in Berlijn geweest en heb met de "Ministerialdirigenten" van beide departementen, die voor mij "zuständig" waren (Ministerium für Wissenschaft, Kunst und Volksbildung en Ministerium für Wirtschaft und Arbeit) gesproken. De heren hebben mij hun grote waardering voor het door mij verrichtte werk betuigd, maar mij tevens gezegd, dat ik er onder de heersende omstandigheden niet op zou kunnen rekenen, in afzienbare tijd een nieuwe ambt of enig ander werk te krijgen. Een van de heren ried mij zelfs uitdrukkelijk aan om, als het mij mogelijk was, in het buitenland een nieuwe werkring te gaan zoeken. Zodoende heb ik de uitnodiging, om in September 1933 op de Internationale School voor Wijsbegeerte cursussen te komen houden, gaarne aanvaard - te meer omdat ik voor de oorlog een tijdlang in Utrecht gestudeerd en in Nederland tal van vrienden had. (Ik had trouwens reeds in 1931 op de School v. Wijsbegeerte een cursus gegeven). Sedert dien ben ik hier in het land gebleven, omdat ik bijna zonder mijn toedoen een steeds groeiende werkring vond, die intussen zo groot geworden is, dat hij al mijn krachten opeist.

2. Naaste familieleden in het buitenland.

vier zusters en een broer.

3. Waarom werd op zijn persoon par. 6 toegepast? Hield dit verband met onderwijs of gedrag?

Par. 6 van het "Gesetz zur Wiederherstellung des Berufsbeamtentums" bepaalt, dat ambtenaren ook ontslagen kunnen worden, indien een mogelijke "Vereinfachung der Verwaltung" dit wenselijk maakt. Zoals uit het schrijven d.d. 11-4-33 van de "Minister für Wirtschaft und Arbeit" blijkt, werd ik aan het "Berufspädagogische Institut" (een zelfstandig instituut, dat in samenwerking met de universiteit stond) vervangen door een collega, die tegelijkertijd de leiding van het instituut overnam. Hetzelfde was het geval aan de universiteit, waar de leerstoel voor paedagogiek overgedragen werd aan een collega, die tevens rector van de universiteit werd. Er was dus gegronde reden, om mij volgens par. 6 van genoemde wet te ontslaan. Ik heb natuurlijk goed begrepen, dat de eigenlijke reden gezocht moet worden in het feit, dat ik voorstander van een uitgesproken humanistische paedagogiek was, terwijl de nieuwe staat er naar wilde streven juist dit vak door over-

A.C.D.

Opheffing in

P.D.

Prof. A.C.

Mennicke.

18/11

B.I. 1-1-48

18/11

tuigde aanhangers van het nationaal-socialisme vertegenwoordigd te zien.

4. Hoeveel is zijn pensioen?

7 Maart 1934 werd mij medegedeeld "dass Ihnen ein Ruhegeld niet gewährt werden kann, da Ihre ruhegehaltsberechtigzte Dienstzeit 10 Jahre nicht erreicht". Mijn "ruhegehaltsberechtigzte Dienstzeit" was 9½ jaar. Dit houdt verband hiermede, dat ik jarenlang docent geweest ben aan de "Hochschule für Politik" in Berlijn, een "halbamtliches Institut", waar ik dus niet ambtenaar in de volle zin van het woord was. Deze tijd werd mij niet aangerekend. Dus ik ontvang generlei pensioen.

5. Met wie gaat hij maatschappelijk om?

Mijn drukke werkzaamheden veroorloven mij niet met veel mensen maatschappelijk om te gaan. De Amersfoortse gezinnen, waarmede ik enigszins geregeld nader contact heb, zijn die van Mr. J.C. Graaf van Randwijck, Mr. Dr. M. Tydeman, I.J. v.d. Helm (arts), H.J. Kolk (arts) J. Hovens Greve (secr. v.h. Nut), In Utrecht zijnhet vooral de hoogleraren Jordan en Franken, verder Dr. v.d. Hoeve; in Amsterdam de collega's Kohnstamm, Frijda, Pos en Bonger, verder de gezinnen van Ch. Ide (arts) en Dr. S.J. de Lange. Tenslotte zou ik nog kunnen noemen de kringen van het Vrijz. Protestantisme, bijv. Prof. v.d. Holk, Leiden, Ds. Kleyn en Ds. Fetter in Den Haag, Ds. Mackenzie en Ds. Sirks in Amsterdam. Een goede vriendin van ons huis is nog mej. M.H.X. Kröller, Hilversum.

∠ zijn thans overleden (rapporteur)

6. Van welke verenigingen is hij lid of lid geweest in Nederland?

Amersfoortse Kunstkring, Wereldbibliotheekvereniging, Vereniging van vrienden der Universiteitsbibliotheek Amsterdam, Vereniging Woodbrookers. Ned. Ver. voor Wijsbegeerte, Ned. Sociologische Veregiging, Psychologisch-Sociologische vereniging, Volksuniversiteit Amsterdam.

7. Waarom zou hij Nederlander willen worden?

Omdat ik mij met mijn geestesgesteldheid hier geheel thuis voel en een echte liefde tot het Nederlandse volk in mij gegroeid is. De beginselen van vrijheid en verdraagzaamheid, waarop het Nederlandse Volks- en Staatsleven steunt, zijn immers de grondbeginselen, buiten welke ik niet leven kan. Het is volgens mijn gevoel mede hierom, dat in ik zo betrekkelijk korte tijd in Nederland een grote werkkring gevonden heb en het is mijn diepe wens voor de rest van mijn leven mijn krachten aan de verdere opbouw van het geestelijke en culturele leven van Nederland te kunnen wijden. (Misschien mag ik hieraan nog toevoegen, dat ik uit calvinistische kringen in het Rijnland afkomstig ben en dat ik de verwantschap tot de Nederlandse geestelijke en religieuze cultuur reeds vroeg heb leren voelen; bewijs mijn studie in Utrecht).

8. Waarom maakt hij zo'n haast met zijn verzoek?

Wanneer het mijn oprechte en zelfs hartelijke wens is Nederlander te worden, zou ik niet weten waarom ook maar een dag langer dan nodig te wachten om het naturalisatieverzoek in te dienen. Hierbij komt, dat mijn zoon en ik wensen en hopen, dat mijn zoon in het Nederlandse leger dienst mag doen. En omdat hij dit jaar 17 jaar oud wordt,

zou hij vooral in geval van politieke complicaties, in een moeilijke positie komen te verkeren, wanneer de naturalisatie niet in afzienbare tijd haar beslag kreeg.

9. Stoffelijke belangen in het buitenland?

generlei.

10. Wie stelde het request?

Mrs Dr. W. en H. Tydeman, adv. en proc. Snouckaertlaan 19, Amersfoort.

11. Is hem een werkvergunning verleend?

In verband met de verschillende publicaties omtrent de werkvergunning voor buitenlanders, heb ik steeds weer geïnformeerd of mijn werkzaamheden als zijnde zuiver geestelijk en wetenschappelijk van aard, daarvoor in de termen vielen. Deze vraag werd altijd ontkennend beantwoord.

12. Vast salaris en bijverdiensten?

Mijn vast salaris is vrije woning, vrij licht en brand en vrije voedselvoorziening voor mij en mijn gezin gedurende een derde van het jaar benevens f. 7.900.- contant. Mijn bijverdiensten uit publicaties, cursussen en lezingen zijn ca. f. 1.000.- per jaar. (Dit laatste is een minimum. Het zou meer kunnen zijn, maar ik wijs steeds weer aanbiedingen van de hand, om zoveel tijd mogelijk voor mijn wetenschappelijk onderzoekingswerk over te houden).

13. Heeft hij of zijn vrouw vermogen?

Neen.

14. Hoeveel? -----

15. Schrijft hij zijn boeken in de Nederlandse taal zonder hulp van een vertaler?

Inderdaad schrijf ik mijn boeken volkomen zelfstandig in het Nederlands zonder enige hulp van een vertaler. Natuurlijk maken vrienden, die ik de copie laat lezen, mij soms attent op foutieve of ongebruikelijke zinswendingen. Maar bij mijn laatste boek "Moderne Psychologie" (Wereldbibliotheek) is ook dit reeds zeer weinig het geval geweest. Daarbij weet ik heel goed, dat ik er nog lang niet ben en ik werk onafgebroken aan een vervolmaking van mijn Hollands (van zelf, omdat iedere onzekerheid te dien opzichte mij pijn veroorzaakt)

(Opmerking: Vorenstaande dateert van vóór de oorlog '40-'45.)

Mennicke werd 27 November 1941 door de Duitsers gearresteerd en overgebracht naar het Oranjehotel te Scheveningen, vandaar naar verschillende kampen en gevangnissen in Duitsland en tenslotte d.d. 1943 uit Oranienburg ontslagen. Hij moest echter in Duitsland blijven en vond in Berlijn werk op een particulier kantoor. Eind Augustus 1945 keerde hij naar Nederland terug.

Na zijn terugkomst werd hij o.m. lid van de Amersfoortse Gemeenschap en bestuurslid van Volksherstel (voorzitter van de Culturele Commissie).

Zie ook bijgaand afschrift rapport Gemeentepolitie 's-Gravenhage.

Betrokkene was in Duitsland lid van de Evangelisch-Reformierte Kirche. In Nederland heeft hij zich nog niet bij een kerkgenootschap aangesloten, doch is voornemens zich bij de Remonstrantse Kerk aan te sluiten (volgens zijn verklaring van Januari 1938).

Hij heeft twee kinderen:

Carl Wolfgang, geboren 22 Juli 1922 (uit het eerste huwelijk, hetwelk door echtscheiding werd ontbonden)

Carola, geboren 2 Augustus 1934 (uit het tweede huwelijk), te Leusden.

Eerstgenoemde was tijdens de oorlog student in Zwitserland, moest dit land echter verlaten en is waarschijnlijk in Duitse militaire dienst in 1944 gesneuveld.

Het dossier bevat verder nog een waarschijnlijk door hem zelf geschreven verklaring: (eveneens van vóór 1940)

Politieke partij

In Duitsland heb ik tot Sociaal-democratische partij behoort. Na de oorlog heb ik met een aantal andere geleerden de Blätter für Religiös-Socialismus uitgegeven o.a. met Dr. Rittelmeyer, prof. Dr. Friedrich Siegmund Schultze en prof. Paul Tillich.

Mijn gevoelens aan het front was: Men heeft aan de grote massa door redenering hun gehele religieuze gevoel ontnomen. Zij missen die op het ogenblik. Men moet hun religieus Christelijk gevoel terug geven, dat kan men wel op de oude manier, die de kerk besigt bereiken, doch men moet trachten dit religieus gevoel weder wakker te roepen op andere wijze.

Tot mijn leedwezen ben ik daarin bij de grote massa niet geslaagd.

Ik voel de grote waarde van de Religieuze opvatting van het Nederlandse volk en de daarmee nauw samengaande en verbonden zijnde dynastieke gevoelens, zodat ik wens daarmee samen te gaan.

Politieke geschriften heb ik nooit geschreven.

Aan de heer Burgemeester
van

's-GRAVENHAGE.

Met wederaanbieding van Uw nevenvermelde kantbrief en de daar-
bijgevoegde bescheiden, betrekking hebbende op een verzoek om natura-
lisatie tot Nederlander van Dr. August Carl Mennicke, geboren te
Elberfeld, 5 September 1887, heb ik de eer U mede te delen, dat adres-
sant in deze gemeente werd ingeschreven de 21e Maart 1934, komende uit
Frankfurt a/Mein en werd afgeschreven de 29e Maart 1935, wegens ver-
trek naar Leusden. Hij woonde alhier aan de Scheveningselaan 140
(Kijkduin).

Te zijnen nadele is mij niets bekend geworden.

Op 8 October 1934 hield Dr. Mennicke in het "Vredeshuis" aan de
Laan van Meerdervoort 19 alhier, een lezing over het onderwerp "Staat
en Kerk in het Duitsland van heden", voor de Jongeren Vredes-Actie,
zijnde een voor ambtenaren verboden vereniging.

De Directeur van het in laatstgenoemd perceel gevestigde Centraal
Vredesbureau, Drs. G.J. de Voogd, wonende Laan van Meerdervoort 19a
alhier, verklaard, dat Dr. Mennicke zich niet bemoeit met politiek
en zich uitsluitend beweegt op wetenschappelijk gebied.

Mejuffrouw J.A.A.L. Ort, secretaresse van de Nederlandse Vereni-
ging Vrouwenbelangen en gelijk Staatsburgerschap, wonende Van Alkema-
delaan 438 alhier, verklaarde, dat Dr. Mennicke zich beweegt op het
terrein van de filosofie en psychologie en paedagogiek. Hij is,
volgens mej. Ort, een zeer wetenschappelijk man, die zich niet met
politiek bemoeit.

Ds. A. Trouw, vrijzinnig hervormd predikant, wonende Waalsdor-
perweg 22 alhier, noemt adressant eveneens een zeer wetenschappelijk
man, die ver staat boven partijpolitiek. Hij gaf, volgens Ds. Trouw
cursussen voor de Woodbrookers te Barchum.

De overige vragen, gesteld in de brief enz.

(heeft zuiver betrekking op geboorteextract enz.)

Doss. 133/1.

GEHEIM.

Volgno.

23 DEC 1947

OPGERICHT
BUREAU

29-12-47

ACD 26610

Onderwerp:

Onderzoek naar
het "Instituut
voor Volkenpsy-
chologie."

Naar aanleiding van een schrijven van de C.V.D. van
11 November 1947, No. 24301, kan dezerzijds worden medege-
deeld; dat op 19 Februari 1947 werd opgericht het "Insti-
tuut voor Volkenpsychologie", waarvan het secretariaat is
gevestigd aan de Wassaulaan 4 alhier.

De oprichters van het instituut gingen uit van de ge-
dachte, dat de verschillende volkeren niet langer een af-
zonderlijk bestaan kunnen leiden, doch dat deze volken be-
reid zullen moeten zijn om samen te leven en te werken en
dat men in verdere verwickelingen zal geraken, welke tot
vreselijke gevolgen zouden leiden, als de oprechte wil tot
samenwerking ontbreekt.

Verder wordt gezegd, dat wel vele pogingen zijn ge-
daan, om op politiek- economisch- en cultureel gebied tot
een betere verstandhouding te komen, doch dat de resulta-
ten tot nu toe weinig bemoedigend zijn. Zodra er nationale
belangen op het spel staan, wordt de situatie beheerst
door angst en achterdocht.

De oprichters van het instituut zijn de mening toege-
daan, dat betere internationale verhoudingen kunnen ont-
staan, als er meer rekening wordt gehouden met de psychi-
sche structuur en de psychologische eigenaardigheden van
de verschillende volken.

Het is volgens deze oprichters dringend noodzakelijk,
de volkenpsychologie grondig te bestuderen en resultaten
hiervan in toepassing te brengen.

Dit zou een der belangrijkste hulpmiddelen kunnen zijn
bij de vorming van een betere en menswaardige samenleving
tussen de verschillende volken.

Het zal nodig zijn te leren inzien, dat ieder volk,
ondanks de verschillen tussen de individuen, toch een psy-
chologische eenheid is. Wanneer deze eenheid niet wordt
gezien en aanvaard als een integrerend bestanddeel van de
samenleving, zal het onmogelijk blijken te zijn, om de ver-
warring, waarin wij leven, te overwinnen.

Het instituut stelt zich ten doel "de bevordering van
het inzicht in de psychische structuur der volken ten dien-
ste van de internationale verstandhouding."

Men wil trachten dit doel te bereiken door bestudering
van de verschillende vraagstukken, die in aanmerking komen
en door verbreiding der resultaten op brede schaal.

Verder wil men in grote kringen in binnen- en buiten-
land, belangstelling wekken voor deze gedachten.

Dit nieuwe wetenschappelijke centrum, waarin publica-
ties in boek- en tijdschriftenvorm worden voorbereid, zal
trachten een internationale samenwerking tot stand te bren-
gen met hen, die op dit gebied werkzaam zijn of door de
aard van hun beroep belangrijke bijdragen kunnen leveren.

Daarbij wordt niet alleen gedacht aan psychologen,
philosophen en publicisten, maar ook aan kunstenaars, in-
dustriëlen, economen, sociale werkers en in het algemeen
aan allen, die met internationale vraagstukken te maken heb-
ben.

Voor zover bekend, stelt het instituut zich op een
neutraal standpunt en laat het zich niet in met partijpoli-
tiek.

Het instituut wordt geleid door een Raad van Beheer,
-die-

Mr. Emile Ernst MENTEN, geboren te Brussel, 7 November 1882, die als attaché ? in Constantinopel zou verblijven. voor de oorlog lid van de Rotaryclub en voorzitter van de vereniging "De Vrije School" alhier;

Mr. Theodoor Otto PALTE, geboren te 's-Gravenhage, 15 December 1891, Ned. Hervormd, secretaris van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, wonende Van der Spiegelstraat 14 alhier;

Prof. Dr. H. PLESSNER, Groningen;

Dr. Maarten SCHNEIDER, geboren te Keulen (Dld.), 31 Maart 1913, van Nederlandse nationaliteit, Ned. Hervormd, Hoofd afd. Documentatie a/d Ned. Voorlichtingsdienst, wonende Van Alkemadelaan 187 alhier;

Mr. J. THOMASSEN, woonplaats onbekend, secretaris van Z.K.H. Prins Bernhard;

Mr. Martina TJEENK WILLINK, geboren te Meester Cornelis, 5 Juni 1903, ongehuwd, Ned. Hervormd, zonder beroep, wonende Sportlaan 63 alhier;

Mr. J. van 'T VELD, Zaandam,

Mr. W. VERKADE, Vermoedelijk wordt bedoeld:

Mr. Willem VERKADE, geboren te Amsterdam, 15 Juni 1905, vrijzinnig protestant, journalist, wonende Van Duivesteijnstraat 6 te Voorburg.

De namen van de hiervorengenoemde personen, voorzover dezen gecompleteerd konden worden, komen in de Politie-administratie alhier, niet voor.

F.W. Zeijlmans van Emmichoven werd door de P.R.A. alhier, verhoord, aangezien hij er van beschuldigd werd vriendschapsbetrekkingen met Duitsers te hebben onderhouden.

Het betreffende proces-verbaal werd evenwel ongelegd.

Prof. Dr. Emile Ernst Menten werd eveneens door de P.R.A. alhier, gehoord, aangezien hij na de capitulatie in Mei 1945 de S.D.-ers, HAIBROCK en SCHUMACHER had verborgen in zijn woning, Zeestraat 44 alhier, alwaar zij door de Nederlandse Politie werden gearresteerd.

Menten verklaarde, dat hij met bedoelde S.D.-ers tegen de Duitsers had samengewerkt.

De namen van de overige personen komen in de administratie van de P.R.A. alhier, niet voor.

Verzonden op 22 December 1947

aan: C.V.D.

KV KV
KVB KVB
KVB KVB
KV
KVB KV
KVB KV
KVB KV

PD 4645

De Bilt, 15 December 1947

Volg. OPGELEGD

17 DEC 1947

B
BUREAU B

18-12-47

A.D. 25999

Betreft: Dr. M. C. Slotemaker de Bruine

Naar aanleiding van het schrijven van 11 November 1947, no. 24301, Geheim, van het Hoofd van de Centrale Veiligheids Dienst te 's-Gravenhage, betreffende Dr. M. C. Slotemaker de Bruine, wonende Rembrandtlaan 92, te Bilthoven-gemeente De Bilt, die lid zou zijn van het Hoofdbestuur van het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" te 's-Gravenhage, kan dezerzijds het navolgende worden gemeld:

→ Dr. MARTINUS CORNELIS SLOTEMAKER de BRUINE, geboren te BEILEN (Dr.), 17-6-'97, vestigde zich in deze gemeente per 24-11-'39, komende uit Nederlands Oost-Indië.

Hij belijdt de Nederlands Hervormde Godsdienst en heeft in Indië meer dan vermoedelijk als Predikant gewerkt. Hij wordt althans Emeritus-Predikant genoemd.

Thans is hij als Mede-Directeur verbonden aan de Nederlandse Stichting voor Psychotechniek, gevestigd aan de Witte-vrouwenkade 6, te Utrecht.

Op politiek terrein kan worden gemeld dat besprokene lid is van de Partij van de Arbeid.

Zoals veelal met Bilthovenaren het geval is, treedt hij plaatselijk op geen enkel terrein op de voorgrond.

Ten opzichte van het opgerichte "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" kon tot nog toe plaatselijk geen enkele activiteit worden bespeurd.

Mochten er mogelijk in het komende winterseizoen vergaderingen worden gehouden of gegevens in de plaatselijke pers over genoemd Instituut worden gepubliceerd, dan zal hierover nader worden gerapporteerd.

De Inlichtingendienst te De Bilt

Aan het Hoofd
van de
Centrale Veiligheids Dienst
te
's-GRAVENHAGE

No. 10000 /12271

20-11-47

Volgns. **OPGELEGD**

I.D. AMERSFOORT.

BUREAU B

24 NOV. 1947

25-11-47

ACD/25208.

Onderwerp: Antwoord op schrijven d.d. 11-11-47, No. 24301, om inlichtingen betreffende "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" en Dr. Mennicke.

Omtrent het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" is niets bekend geworden, zelfs niet of er te Amersfoort een afdeling bestaat.

MENNICKE, August Carl, geboren te Elberfeld, 5 September 1887, Duitse nationaliteit, hoogleeraar, vestigde zich d.d. 29-3-35 als vluchteling voor de Nazi's uit Duitsland te Leusden, waar hij Directeur was van de Internationale School voor Wijsbegeerte, en naast deze school, Dodeweg B 20 a woonachtig was.

Tijdens de bezetting is hij door de Duitsers weggevoerd en te werk gesteld in een fabriek in Duitsland.

Ma de bevrijding vestigde hij zich wederom te Leusden en onlangs is de school weer geopend.

Men noemt hem een zeer gevat en handig man en in onderwijskringen dweept men erg met hem.

Te Amersfoort geeft hij les/aan het opleidingscentrum "Middelo", Koninginnelaan no. 1, welke school verleeden jaar door H.K.H. Prinses Juliana werd geopend/(Sociale Paedagogie)

Hij heeft destijds naturalisatie aangevraagd.

Bij de Gemeentesecretaris te Leusden berust een dossier ten name van hem, zodat deze eventueel nader gewenste inlichtingen zal kunnen verstrekken.

Tijdelijk

13 JAN 1948

19 December 7.

ORFSGD

B 25208.

INLEBOEKT
G E H E I M.

XXXX
XXXX

VI. TZ.3.

zie ambt. 26850

Prof.A.C.Mennicke.

Naar aanleiding van het gestelde in de laatste alinea van Uw schrijven I.D.Amersfoort No.10.000/12271 d.d. 20-11-1947, moge ik U verzoeken mij te willen mededelen of de mogelijkheid bestaat, dat mijn dienst de beschikking krijgt over een afschrift van het in bovengenoemd schrijven vermelde dossier, berustende bij de Gemeentesecretaris te Leusden.

Uw berichten hieromtrent zie ik gaarne tegemoet.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

Aan de Heer Commissaris
van Politie,
te
AMERSFOORT.

J.G.Crabbendam.

Amersfoort

UITGEBOKT

11 November 7.

BX 24301

XXXX
XXXX

VI. RD.3

GEHEIM

OPGELEGD

Op 19 Februari 1947 werd te 's-Gravenhage opgericht het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" (Nassaulaan 4 te 's-Gravenhage).

Dit Instituut stelt zich ten doel de kennis te bevorderen van de psychische structuur der volkeren ten dienste der internationale verbroedering en wil dit doel bereiken door bestudering der betreffende problemen en door grote bekendheid te geven aan de verkregen resultaten.

Het Instituut is van mening, dat het scheppen van een juiste sfeer voor internationale verhoudingen niet mogelijk is als geen rekening wordt gehouden met de psychologische eigenaardigheden en de psychische structuur der verschillende volkeren.

Het tracht interaationale samenwerking tot stand te brengen tussen hen, die zich direct of indirect bezighouden met internationale vraagstukken.

Het Bestuur wordt gevormd door een Raad van Beheer, uit wiens leden een Hoofdbestuur is gevormd.

Voorzitter van het Hoofdbestuur is Dr. F.W. Zeylmans von Emmichoven te 's-Gravenhage.

Secretaresse-penningmeesteresse is Mevr. C.C. Bakker-van Bosse, Nassaulaan 4 te 's-Gravenhage.

Lid van het Hoofdbestuur is Dr. J. ter Meulen, Vredespaleis te 's-Gravenhage.

Ik moge U verzoeken mij zo volledig mogelijk omtrent hen te willen inlichten, terwijl ik tevens gaarne nadere inlichtingen - zo mogelijk - zal ontvangen omtrent het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" (Institut de la Psychologie des Peuples).

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdcommissaris
van Politie
te NASSAULAAN, 's-GRAVENHAGE.

J.G. CRABENDAM.

B.X. 24301

VI. RD.3

UITGEBOKT

11 November

7.

XXXX
XXXX

GEHEIM

OPGELEED

Op 19 Februari 1947 werd te 's-Gravenhage opgericht het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" (Nassaulaan 4 te 's-Gravenhage).

Dit Instituut stelt zich ten doel de kennis te bevorderen van de psychische structuur der volkeren ten dienste der internationale verbroedering en wil dit bereiken door bestudering der betreffende problemen en door grote bekendheid te geven aan de verkregen resultaten.

Het Instituut is van mening, dat het scheppen van een juiste sfeer voor internationale verhoudingen niet mogelijk is als geen rekening wordt gehouden met de psychologische eigenaardigheden en de psychische structuur der verschillende volkeren.

Het tracht internationale samenwerking tot stand te brengen tussen hen, die zich direct of indirect bezighouden met internationale vraagstukken.

Het Bestuur wordt gevormd door een Raad van Beheer, uit wiens leden een Hoofdbestuur is gevormd.

Lid van het Hoofdbestuur is Prof.Dr.C.A.Mennicke te Amersfoort.

Ik moge U verzoeken mij zo volledig mogelijk omtrent hem te willen inlichten, terwijl ik tevens gaarne nadere inlichtingen - zo mogelijk - zal ontvangen omtrent het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" (Institut de la Psychologie des Peuples).

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Commissaris
van Politie
te AMERSFOORT.

J.G.CRABBENDAM.

UITGEBOKT

11 November

7.

B.X. 24301

XXXX
XXXX

VI. RD.3

G E H E I M

OPGELEGD

Op 19 Februari 1947 werd te 's-Gravenhage opgericht het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" (Nassaulaan 4 te 's-Gravenhage).

Dit Instituut stelt zich ten doel de kennis te bevorderen van de psychische structuur der volkeren ten dienste der internationale verbroedering en wil dit doel bereiken door bestudering der betreffende problemen en door grote bekendheid te geven aan de verkregen resultaten.

Het Instituut is van mening, dat het scheppen van een juiste sfeer voor internationale verhoudingen niet mogelijk is als geen rekening wordt gehouden met de psychologische eigenaardigheden en de psychische structuur der verschillende volkeren.

Het tracht internationale samenwerking tot stand te brengen tussen hen, die zich direct of indirect bezighouden met internationale vraagstukken.

Het Bestuur wordt gevormd door een Raad van Beheer, uit wiens leden een Hoofdbestuur is gevormd.

Lid van het Hoofdbestuur is Dr. N. C. Slotemaker de Brujne te Bilthoven.

Ik moge U verzoeken mij zo volledig mogelijk omtrent hem te willen inlichten, terwijl ik tevens gaarne nadere inlichtingen - zo mogelijk - zal ontvangen omtrent het "Instituut voor de Psychologie der Volkeren" (Institut de la Psychologie des Peuples).

HET HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze:

De Heer Hoofdinspecteur
van Politie
te DE BILT (Utr.)

J. G. CRABBENDAM.

Aan B III gene
CVII

①

INSTITUT DE LA PSYCHOLOGIE DES PEUPLES.

4 Nassaulaan, La Haye, Pays-Bas.

--0--

Nous savons tous que, plus que jamais, les peuples de la terre ne peuvent plus mener une vie séparément l'un de l'autre. Toutes les nations doivent vivre et travailler ensemble. Si, pour atteindre ce but, la volonté sincère manque ou si les formes nécessaires ne peuvent pas être trouvées, les complications internationales qui existent déjà augmenteront encore de sorte que les conséquences deviendront toujours de plus en plus catastrophiques.

Quoique beaucoup d'efforts aient été déjà faits afin d'arriver à de meilleures relations dans les domaines de la politique, de l'économie et de la culture, les résultats sont jusqu'ici peu encourageants. Aussitôt que de grands intérêts nationaux sont en jeu la situation semble être dominée par l'angoisse et par des sentiments ombrageux.

Les fondateurs de l'Institut de la Psychologie des Peuples sont convaincus qu'il ne sera pas possible de créer une atmosphère vraiment favorable aux relations internationales si l'on ne tient pas compte des particularités psychologiques et de la structure psychique des différents peuples. Une étude approfondie de la psychologie des peuples et une application générale de ses résultats seraient au contraire, à notre avis, un des moyens les plus efficaces dans la formation d'une société vraiment humaine pour le monde entier.

Il est de toute nécessité qu'on conçoive mieux, que chaque peuple, chaque nation, malgré toutes les différences entre les individus, soit pourtant une unité psychologique et comme telle une réalité de la plus grande importance dans l'ensemble de l'humanité. Sans connaître cette unité psychologique et sans l'accepter comme un élément intégral de toute la société, il ne sera pas possible de vaincre l'obscurité et la confusion dont nous sommes encore constamment menacés.

L'Institut de la Psychologie des Peuples fondé le 19 février 1947 à La Haye, Hollande, se propose comme but "de favoriser la compréhension de la structure psychique des peuples au service de la conciliation universelle." Nous voulons tâcher d'atteindre ce but par l'étude des problèmes en question et par une grande divulgation des résultats acquis. En outre nous espérons intéresser de grands groupes à ces idées dans les divers pays du monde.

Ce nouveau centre scientifique, qui prépare déjà des publications sous forme de livres et de périodiques, tâche de réaliser une coopération internationale entre ceux qui travaillent dans ce domaine ou ceux dont on peut s'attendre à ce qu'ils soient en état d'y contribuer en vertu de leur profession.

Dans cet ordre d'idées nous ne visons pas seulement les psychologues, philosophes, juristes et publicistes mais également les artistes, industriels, économistes, travailleurs sociaux, bref tous ceux qui, à l'époque actuelle, s'occupent directement ou indirectement des questions internationales.

C'est dans ce sens que nous faisons appel à tous ceux qui s'intéressent à ces idées sous l'une ou sous l'autre forme. Nous leur prions de vouloir bien prêter leur concours à l'Institut comme collaborateur, contribuant ou donateur.

L'Institut de la Psychologie des Peuples est dirigé par un Conseil d'Administration qui a nommé parmi ses membres un Comité de direction.

Le Comité de Direction:

Dr. F.W. Zeylmans van Emmichoven, La Haye. Président.

Mad. C. C. Bakker-van Bosse, Secrétaire-trésorière,

4 Nassaulaan, La Haye.

Prof. Dr. C. A. Mennicke, Amersfoort.

Dr. J. ter Meulen, Palais de la Paix, La Haye.

Dr. N. C. Slotemaker de Bruïne, Bilthoven, Utrecht.

INSTITUT DE LA PSYCHOLOGIE DES PEUPLES.

4 Nassaulaan, La Haye, Pays-Bas.

--0--

Le soussigné:

nom

profession.....

adresse

s'inscrit comme:

COLLABORATEUR (Indiquer aussi le domaine spécial)

CONTRIBUANT (Contribution au minimum de 2 US \$ par an)

pour un montant de US \$

DONATEUR (Contribution au minimum 40 US \$ par an)

pour un montant de US \$

Les contribuants et les donateurs reçoivent les publications de l'Institut à un prix réduit. Ceux qui habitent un pays hors des Pays-Bas peuvent verser une somme en leur monnaie nationale équivalente au montant en US \$. Nom et adresse de la Banque leur seront communiqués après que l'inscription aura été reçue.

Nous vous serons très reconnaissants si vous auriez la bienveillance de nous communiquer des noms et adresses de personnes qui s'intéressent aux questions de la psychologie des peuples.